

Nr 24.

Ankom till riksdagens kansli den 17 april 1917 kl. 4 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckta motioner om upphävande av tullsatserna å papper.

(1:a avd.)

Närvarande: herrar K. G. Karlsson, Nilsson i Bonarp, Ollas A. Ericsson, Lyckholm, K. A. Nilson, Antonsson, frih. Fleming, Bäckström, frih. Palmstierna, Röing, Källman, Jeansson i Kalmar, Månsson, Jonsson i Hökhult, Danström, Knaust, Roman, Berg i Staby, Jönsson i Revinge och Johansson i Uppmälby.

I två till utskottet hänvisade motioner, I: 78 av herr Ström och II: 220 av herr Widlund m. fl., har yrkats

»att riksdagen måtte besluta att upphäva tullsatserna å papper, vissa slag, till följd varav rubrikerna 308—313 i tulltaxan skulle erhålla följande ändrade lydelse:

- 308 tidningspapper: fritt.
skriv-, rit- och tryckpapper, ej särskilt nämnt, läsk-, filtrer-, kopie-, silkes- och annat fint omslagspapper samt andra, ej särskilt nämnda slag av papper, allt försåvitt det är naturfärgat, vitt eller färgat i massan: fria.
- *309 inkommande med kuverter i askar av papp, papper eller trä, även med inredning för anbringande av olika slag av pappersark, korrespondentkort eller kuverter (s. k. papeterier): fria.
andra slag, även linjerat:
- *310 försett med vattenmärke: fritt.
- *311 icke försett med vattenmärke: fritt.
- *312 färgat annorlunda än i massan, vartill med vit färg bestruket s. k. kriterat jämväl hänföres, förgyllt, försilvrat eller belagt med annan metall, fernissat, lackerat, försett med tryckta mönster i en eller flera färger, stansat (ej i mönster): fria.

- *313 plisserat och pressat, såsom s. k. linneimitation, ej till nästföregående rubrik hänförligt; ävensom kartongpapper: fritt.»

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för förslaget, får utskottet hänvisa till motionerna.

De i motionerna berörda tulltaxerubrikerna hava enligt gällande tulltaxa följande lydelse:

	Kvantitet för tullberäkningen.	Tullsats.	
		Kronor	öre
308. Papper: tidningspapper.....	1 kg.	—	04
<p><i>Anm.</i> Hit hänföres sådant vitt, svagt limmat, oglättat eller svagt glättat (maskinglättat) papper med en vikt, ej överstigande 55 gram per kvm. och en slipmasshalt, ej understigande 60 procent av det i papperet ingående fibermaterialet, som i skriftlig, på tro och heder av varuägaren avgiven försäkran förklaras vara avsett till tryckning av tidningar.</p>			
* 309. skriv-, rit- och tryckpapper, ej särskilt nämnt, läsk-, filter-, kopie-, silkes- och annat fint omslagspapper samt andra, ej särskilt nämnda slag av papper, allt försåvitt det är naturfärgat, vitt eller färgat i massan: inkommande med kuverter i askar av papp, papper eller trä, även med inredning för anbringande av olika slag av pappersark, korrespondenskort eller kuverter (s. k. papeterier).....	1 kg.	—	30
<p>* <i>Anm.</i> Brevpapper, korrespondenskort och brevkuverter i askar och dylikt av papper, papp eller trä (Papierausstattungen), dock icke i förening med andra ämnen, skola förtullas efter en tullsats av 0.30 kronor för 1 kg. Vid små band av spånadsämnen, alla slag, med vilka brevpapper, korrespondenskort och brevkuverter äro ombundna, såväl som vid dylika band eller beslag, avsedda för fasthållande av askens lock eller för askens tillslutande, fästes icke avseende vid tullbehandlingen. Likaså inverkar icke på tullbehandlingen, om askar och dylikt äro försedda med inredning för anbringandet av olika slag eller storlekar av brevpappersark, korrespondenskort eller brevkuverter, såsom fackinredning, mellanväggar, klotsar och dylikt.</p>			

		Kvantitet för tull- beräkningen	Tullsats.	
			Kronor	öre
* 310.	andra slag, även linjerat: försatt med vattenmärke (även torr- stämplat)	1 kg.	—	18
* 311.	icke försatt med vattenmärke	1 kg.	—	10
* 312.	färgat annorlunda än i massan, vartill med vit färg bestruket s. k. kriterat jämväl hänföres, förgyllt, försilvrat eller belagt med annan metall, fernissat, lackerat, för- satt med tryckta mönster i en eller flera färger, (ej i mönster)	1 kg.	—	20
* 313.	plisserat och pressat, såsom s. k. linne- imitation, ej till nästföregående rubrik hänförligt; ävensom kartongpapper	1 kg.	—	18

Vid behandlingen inom utskottet av förevarande motioner har ifrågasatts att, med bibehållande av de under rubrikerna 309—313 upptagna tullsattserna, vilka samtliga beröras av traktat med främmande makt, upphäva tullen å *tidningspapper*.

Utskottet.

Enligt 1906 års tulltaxa hänfördes tidningspapper till rubriken 513, papper, andra slag, linjerat därunder inbegripet, med tull av 10 öre för kilogram. Frågan om nedsättning av nämnda tullsats var på sin tid föremål för prövning av 1906 års tulltaxekommitté. Kommittén avstyrkte emellertid en sådan nedsättning och anförde såsom skäl härför bland annat, att de undersökningsmetoder, som vid tullbehandlingen skulle ligga till grund för konstaterandet av den för tidningspapper bestämmande halten av slipmassa, vore allt för otillförlitliga, varjämte anfördes, att på grund av konkurrensen mellan de svenska pappersbruken priset på den svenska varan vore avsevärt billigare än världsmarknadens pris för samma vara. Då 1910 års riksdag i fråga om tullen på tidningspapper biföll Kungl. Maj:ts med tulltaxekommitténs förslag överensstämmande proposition (nr 69), anhöll riksdagen (skrivelse nr 191) tillika, att Kungl. Maj:t måtte låta verkställa utredning, huruvida med hänsyn till möjligheten av att vid tullbehandlingen skilja mellan tidningspapper och annat tryckpapper särskild lägre tullsats kunde åsättas förstnämnda slag av papper, samt därefter för riksdagen framlägga det förslag, vartill denna utredning

Historik.

kunde föranleda. Till stöd för nämnda framställning anförde riksdagen, bland annat, att det icke kunde förnekas, att införandet av en lägre tull å tidningspapper vore i princip riktigt. Häremot mötte emellertid, såsom av tulltaxekommittén påvisats, tulltekniska svårigheter. Riksdagen hade dock icke blivit av den förebragta utredningen övertygad om, att dessa svårigheter skulle vara oöverstigliga. Riksdagen ansåge därför, att en förnyad utredning borde verkställas angående möjligheten att tulltekniskt skilja tidningspapper från annat tryckpapper.

Efter det kommerskollegium och generaltullstyrelsen gemensamt verkställt den av riksdagen sålunda begärda utredningen samt avgivit förslag i ämnet, föreslog Kungl. Maj:t i 1911 års proposition med förslag till förordning med tulltaxa för inkommande varor (nr 227), i enlighet med vad ämbetsverken hemställt, att i tulltaxan skulle införas en ny rubrik för tidningspapper med tull av 4 öre för kilogram, vilket förslag jämväl av riksdagen biträdades (skrivelse nr 202).

Statistik.

Följande statistiska uppgifter beträffande tillverkning och export av tidningspapper finnas tillgängliga:

År	Tillverkning kg.	Export kg.
1912	—	63,071,852
1913	92,783,539	61,649,524
1914	90,695,149	55,212,705
1915	95,607,012	60,741,360
1916	—	90,883,725

*Utskottets
yttrande.*

Under åren 1913—1915 hava sålunda omkring två tredjedelar av den inhemska tillverkningen av tidningspapper gått till utlandet och för år 1916 torde man kunna antaga, att exportsiffran kommer att utgöra inemot tre fjärdedelar av den ännu icke kända siffran för tillverkningen. Då den svenska tidningspappersindustrin följaktligen har sin största marknad i utlandet och sålunda där kan med fördel avsätta största delen av sin produktion, torde man med säkerhet kunna antaga, att densamma numera, åtminstone under normala förhållanden, icke för avsättningen på den inhemska marknaden har behov av något tullskydd. Ett erkännande i viss mån av att så är förhållandet synes också hava givits från pappersbruksintresserat håll, då i en till utskottet under detta ärendes behandling inkommen skrift från ett pappersbruk, vars tillverkning till övervägande del omfattar tidningspapper, anförts, att ett under normala förhållanden väckt förslag om

upphävande av tullen å sistnämnda slag av papper måhända skulle kunnat av producenterna i fråga mottagas utan större invändningar. Det är med hänsyn huvudsakligen till det nuvarande läget med dess osäkra och oberäkneliga faktorer som nämnda pappersbruk ansett sig böra framhålla angelägenheten av att de föreliggande motionerna icke bifallas.

Vid behandlingen av de motioner om upphävande av vissa tullsatser, vilka väckts vid innevarande riksdag, har även bevillningsutskottet, på sätt utskottet redan i sitt betänkande nr 21 angivit, utgått från den uppfattningen, att under nu rådande extraordinära villkor ändringar i gällande tulltaxa icke böra vidtagas, där icke i undantagsfall sådana skäl kunna förebringas, som ställa utom allt tvivel, att förändringen är under alla förhållanden påkallad. Det har sålunda jämväl beträffande den nu föreliggande frågan gällt att se till, huruvida sådana skäl kunna anses föreligga.

Vad då först beträffar de för närvarande gällande priserna å tidningspapper, har bevillningsutskottet genom statens industrikommissions arbetsutskott erhållit del av en inför sistnämnda utskott den 6 september 1916 ingången överenskommelse mellan svenska tidningsutgivareföreningen såsom representant för ägarna av ett större antal svenska tidningar, å ena sidan, och åtskilliga tidningspappersbruk, å andra sidan. Enligt denna överenskommelse hava tidningspappersbruken förbundit sig att under åren 1916 och 1917 leverera vissa kvantiteter tidningspapper till nedsatt pris. Svenska pappersbruksföreningen, som biträtt överenskommelsen, har åtagit sig att för undvikande av exportförbud å papper såsom ersättning för de lägre priser å tidningspapper, till vilka tidningspappersbruken förbundit sig, under år 1917 lämna tidningspapperstillverkarna en genom sammanskott från samtliga papp- och pappersbruk åstadkommen kontant ersättning.

Det torde icke vara antagligt, att ett upphävande av tullen å tidningspapper skulle föranleda någon rubbning i de sålunda för den närmaste framtiden avtalade priserna på svenskt tidningspapper. Däremot har utskottet ansett sig böra räkna med den möjligheten, att de svenska pappersbruken till följd av de alltjämt växande svårigheterna att anskaffa erforderliga råvaror bliva i större eller mindre utsträckning urständsatta att tillgodose den inhemska marknadens krav under en fortsatt världskris. Under nu antydda förhållanden skulle tullen, utan nytta för den inhemska produktionen, onödigt fördyra den utländska vara, som möjligen kunde stå vår tidningspress till buds. Utskottet har även, utgående från den ovan utvecklade uppfattningen att tidningspappersindustrin under nor-

mala förhållanden icke längre har behov av något tullskydd, ansett lämpligt, att den nya prissättning på ifrågavarande artikel, som torde komma att äga rum i den mån krisens extraordinära förhållanden upphöra att göra sig gällande, får ske utan inverkan av en tullsats, som icke längre synes hava något berättigande.

Med stöd av vad sålunda anförts och då tullen torde under den pågående krisen sakna varje betydelse, har utskottet ansett sig böra tillstyrka riksdagen att upphäva tullen å tidningspapper ävensom att hos Kungl. Maj:t göra framställning, i syfte att upphävandet måtte redan under innevarande år snarast möjligt träda i kraft.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

1) i anledning av de föreliggande motionerna, I: 78 av herr Ström och II: 220 av herr Widlund, i vad de avse tullen å tidningspapper,

dels besluta, att tidningspapper skall vara tullfritt samt att rubriken nr 308 i gällande tulltaxa till följd därav skall erhålla följande ändrade lydelse:

308. tidningspapper..... — fritt;

dels ock i skrivelse till Kungl. Maj:t, med tillkännagivande av sitt sålunda fattade beslut, hemställa, att Kungl. Maj:t ville förordna om beslutets trädande i kraft snarast möjligt under år 1917; samt

2) besluta, att ovannämnda motioner i övrigt icke skola föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 17 april 1917.

På bevillningsutskottets vägnar:

K. G. KARLSSON.

Reservation

av herrar *Lyckholm* och friherre *Fleming*.